

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/24646 din 14.08 2018
La nr.12/1945 din 27 iulie 2018

**Ministerul Sănătății, Muncii
și Protecției Sociale**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.158/2008; Legea nr.52/2014).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5329 din 14.08.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Legea nr.52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul))

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al actului normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.f) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „f) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune alocarea mijloacelor financiare din contul bugetului public național și autorul a menționat acest lucru în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "textului proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului promovează drepturile fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; Legea nr.52 din 03 aprilie 2014 cu privire la Avocatul Poporului), fost elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în scopul revizuirii cadrului legislativ național, în speță, Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Legea cu privire la Avocatul Poporului, prin transpunerea art.3 și art.7 din Directiva 2000/43/CE, în vederea respectării drepturilor omului în fața legii și în vederea protejării împotriva discriminării tuturor persoanelor, drepturi recunoscute atât de legislația Uniunii Europene, cât și de Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și de alte tratate internaționale.

În cadrul procesului de elaborare, autorul nu a respectat pe deplin prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional, însă proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la promovarea intereselor generale ale societății, în ceea ce privește aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau de origine etnică.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.

14.08.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim Gheorghiuță, Inspector principal

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4620 din 18.07 2018
La nr. 5/1914 din 25 iulie 2018

**Ministerul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
MD-2009, mun. Chișinău, str.V.Alecsandri,2

Nr. de intrare _____

21 » 08 20 18

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5319 din 09.08.2018

la proiectul de lege pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr.827-XIV din 18.02.200 Fondului de susținere a populației și Legea nr.190-XV din 08.05.2003 cu privire la veterani)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etăpele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Normele proiectului promovează interesele unor categorii de beneficiari de ajutor social (în speță, persoanele cu dizabilități de urma celui de-al doilea război mondial), care vor beneficia de un ajutor financiar acordat anual, în sumă de 10000 lei din Fondul de susținere a populației. Astfel, interesele promovate nu contravin interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare*".

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, prezintă argumentarea de rigoare și analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, în conformitate cu prevederile art.30 al Legii nr.100/2017 privind actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.f) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*f) fundamentarea economico-financiară*".

Reieșind din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia presupune cheltuieli financiare din bugetul de stat și acest fapt este menționat în nota informativă. În acest sens, nota stipulează „*proiectul a fost completat cu norme privind acoperirea cheltuielilor date din contul bugetului de stat, inclusiv a fost specificat și mecanismul de contractare a prestatorilor de servicii de plată, modificările date urmează a fi puse în aplicare începând cu 1 ianuarie 2019. Cheltuielile necesare pentru implementarea modificării vizate vor necesita mijloace financiare suplimentare din contul bugetului de stat în sumă de cca 232,6 mii lei anual (22,148 mii lei mijloace financiare planificate anual 2019 pentru plată programelor cu destinație specială în domeniul asistenței sociale) X 1,05% comision = 232,55 mii lei*”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textului proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*”

III. Concluzia expertizei

Proiectul prenotat a fost elaborat de Guvernul Republicii Moldova, autor nemijlocit - Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și are drept scop lărgirea categoriilor de beneficiari de ajutor material acordat anual, în valoare de 10.000 lei din Fondul de susținere a populației (în speță, persoanele cu dizabilități de pe urma celui de-al doilea război mondial, conform Legii nr.190/2003).

Analizând proiectul supus expertizei s-a constatat că autorul nu a respectat toate cerințele legale privind asigurarea transparenței în procesul decizional.

Prevederile proiectului corespund cu scopul declarat de către autor în nota de argumentare și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele supuse expertizei anticorupție nu au fost identificați careva factori și riscuri de corupție.

09.08.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina DIACENCO , Inspector principal

